Andere prysen de quyling met quik-middelen, en mein ook om redenen dat sy sekerlyk daar door te genesen zyn: en behalven dat, onderneem ikse volkomentlyk te genesen, soo het niet te verre gekomen is, en de zieken volkomentlyk gehoorsaam zyn, want als men de luiden na de mond moet praten, of selfs meinen veel te weten dat is mis. Houd in 't flerecyn en melancholie de *Conf. Satyrionis* voor een voornaam middel.

Siet van dese stoffe meerder in een verhandelinge, die ik daar van in 't bysonder in 't ligt gegeven heb.

LXIX. HOOFD-STUK.

Kramp, Spanning, of *Spasmus.*

I. BEPALING. De *Kramp* of *Spanning*, is een nu of dan wederkomende trekking der pezen van de spieren.

II. ONDERSCHEID. Sy is alleen en gescheiden, of zy heeft met malkander gemeinschap. a

Schynt te samen gevoegt te zyn van een trekkinge en lammigheid, want anders sou het deel maar getrokken werden, en dadelyk los gelaten, maar in de krampen een lid door de snelle invloed der fyne en geestige stoffe getrokken zynde, (welke fyne stof dikwils te vooren door een taeye stoffe wederhouden wierd) doen een of meer spieren, tegen onse wil opspannen en met bloed vol loopen; maar dit houd dadelyks op, ten ware dat selfs de tegen-overbewegers of geen bewegende stoffe hebben, of datse verstopt of

a Hier by behoort, ook de *Spasmus Cynicus*, *trismus* hals trekking &c.

of verlamt zyn, in welk by gevolg dat lid soo blyft staan. Dese kan nu zyn in een of in meer leden, na dat 'er verscheide spieren soodanig gestelt zyn.

IV. Van de AANWYS en GENESING konnen wy niet zeker yets seggen om de menigvuldige onderscheiden, en mag met regt een *Morbus Herculeus* genaamt werden, om dat hy soo swaar te genesen is. De bekwaamste middelen zyn, altemets eens te sweeten, ondertusschen kan men een bequame drank gebruiken: als

℞. Lign Guajaci,
Sassaphras àà *unc. tres.*
Rad. Angelic. *unc. sex.*
Herb. Salviæ,
Beton.
Rorism. áá *man. unum.*
Sem. Carui, *unc. duas.*
Coq. ex aq. *libr. tres.* Col. adde.
Spir. sal armon. *drach. sem.*
M. F. Decoctum.

Alle kooksels van *salsa parilla*, zyn seer goed; want die verdryven het zuur, verdunnen de slym, en maken alle vogten vloeybaar, van gelyken alle vlogge zouten en geesten van herts hoorn, beenen, sal. armoniak en diergelyke met aromatike specerien gedistileert zyn zeer dienstig.

Laat ons des ogtens en 's avonds een half once van dit volgende Conserf gebruiken.

℞. Fol. Diptamn. Cret.
Ocul. Cancr.
Corall.
Sal. Absinth. áá *drach. duas.*

Castor. *drach. sem.*
Fl. Sal. armon. *drach. unam. & sem.*
Ol. Caryoph. *scrup. unum.*
Tinc. ammoniaci. q. s.
M. F. conditum.

Voorts smeeringen van *Ol. Lumbric. Laurin. Castor. Vulp. Cer. Tereb. Later. Rorismar. Spir. Succ. &c. Ung. Nerv. Martiat.* &c. Men wagte sig van koude en voor alle zuure spys en drank.

LXX. HOOFD-STUK.

Regte, agterwaartse, en voorwaartse spanning, *Tetanus*, *Opisthotonos*, & *Emprosthotonos.*

I. BEPALING De spanning is een kramp-trekking die eenige tyd blyft duuren.

II. ONDERSCHEID. Sy is in een besonder deel alleen, of door 't gansche Lighaam, welke dryderley is, 1. Die het Lighaam regt houd. 2. Na voren buigt. 3. Of na agter.

III. De *Oorzaak* is dikmaal een lammigheid in eenige Spieren; welke uitgerekt zynde, soo bewegen haar de tegen gestelde al te veel; en het deel, 't welk tusschen haar beiden in even-wigt blyven moest, trekken sy na haar: of dat de beweeg vesselen met een slymige stof beset zynde, niet bequaam zyn de spier op te blasen en uit te rekken, soo dat de opspannende stoffe niet konnende daar in dringen, in een andere tak van de zenuw in de tegen-overstaande spier loop, en die meer als 't behoort, beweegt.

IV. VOOR.